

KOBIETA W DOMU I SALONIE

-GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM-

Nr. 124

Doatek tygodniowy do Nr. 390 z dnia 23 stycznia 1918.

POGADANKA.

Lwów, 22. stycznia.

Znajdujemy się obecnie w samym sercu karnawału. Szereg balów i balików już mamy za sobą, komunikaty licznych komitetów balowych wypełniają codziennie szpalty pism zapowiedziami nowych imprez tanecznych na takie a takie cele, pod taką a taką egidą.

Jednym słowem świat się bawi. I cokolwiek mieliby przeciw temu do powiedzenia pesymiści i senzacji, jakkolwiek wytoczyłby przeciw tej beztrzęsiej karnawałowej kolubrynie kaznodziejskich oracyi o ciężkich czasach, o trudnym położeniu ekonomicznym, o piekających potrzebach społeczeństwa, na które brak funduszy — świat się bawi... i to jest w porządku.

Żadne argumenty o poważnych zadaniach życia nie zmieniają tego faktu, że życie, to ruch, że młode temperamenty potrzebują się wyładować, że nie samym chlebem żyje człowiek, ale także śpiewem, muzyką, tańcem, weselością.

Tak było zawsze, tak jest teraz i tak będzie, zdaje się, zawsze, dopóki będzie istnieć ludzkość. Wszak mamy dość przykładów w historii, że równocześnie z najtragiczniejszymi faktami dziejowymi lub bezpośrednio po nich wrzały społeczeństwa pragnieniem tańca, zabawy, szalu. I można przyjąć że jest to jakby przeciwne odchylenie wahadła w odwiecznym zegarze czasu — potrzebne dla utrzymania równowagi.

I nie można zaprzeczyć, że tak jak jest, jest dobrze. Nie tylko dla tych jednostek, które odbierają w tych wieczorach, perlących się przedziwną kaskadą upojnych wrażeń, swoją dań życia, ale i dla szerokiego ogółu, dla wielu właśnie z tych poważnych celów, o których myślą statystyci.

Bo wszak trzeba przyznać, że karnawał, to najlepszy, najniezawodniejszy środek popędowy dla ruchu handlowego, dla całego kompleksu przemysłów z sumptem zabawowym związanym, a niemniej, to najlepszy środek popędowy dla ofiarności humanitarnej.

Bo znowu wbrew tym słowom potępienia, których się już nienaz aż do znudzenia nasłuchiwało przeciw tańcu, acej dobroczynności, nie można zaprzeczyć, że choć zapewne dochód, jaki czerpią rozmaite instytucje humanitarne z imprez karnawałowych, nie stoi w żadnym stosunku do sumy kosztów, poniesionych przez uczestników każdej takiej zabawy, to niemniej pozostaje prawdą niezbitą, że bez tych zabaw i tej cienkiej strugi ofiarności z owych kieszeni by nie zdobyto i że jednak imprezy karnawałowe są dla

całego szeregu instytucji poważnym zasileniem budżetu.

A gdy tę rubrykę połączymy z tem co zarobią na karnawale kucy, krawczyńce, modniarki, restauratorzy, cukiernicy itp., to już możemy z zupełnym czystym sumieniem użyć rozgrzeszenia tym wszystkim, którzy dając folę swemu temperamentowi wprzegają się dla swej własnej satysfakcji w rydwan króla karnawału.

A po tej ogólnej absolucji, może zechcecie, Miłe Panie, przyglądać się wraz ze mną dzisiejszej sali balowej i po zasadniczym stwierdzeniu, że dobrze jest, że się ludzie bawią, osądzić jeszcze, czy dobrze się bawią?

W ostatnich latach tyle gromów padło z ust poważnych i czcigodnych przeciw zwyrodnieniu dzisiejszych tańców, przeciw ich nieprzyzwoitości i wyuzdaniu, że pyłanie to nasuwa się niemal przymusowo; zwłaszcza dla każdego kto nie przyjmując dogmatycznie sądu, wyrażonego choćby z najbardziej autorytatywnej strony, pragnie wyrobić sobie samoistne zdanie lub przeprowadzić od czasu do czasu ad oculos rewizję raz powziętych opinii.

Bo zapamiętajmy to, Miłe Panie, że jeżeli nie chcemy być maroderami w ciągłym pochodzie życia, które jest wieczną ewolucją, wieczną zmianą, to taka kontrola własnych sądów i opinii jest co pewien czas niezbędna.

A zatem wyobraźmy sobie, że nie nigdy nie słyszałyśmy o nieprzyzwoitości nowych tańców i że pozatem jeszcze ich nigdy nie widziałyśmy. Jednym słowem, wejźmy na salę balową zupełnie wolne od uprzedzeń i od z góry powziętych sądów.

I zdajmy się tylko na to, co oczy widzą.

A po pewnym okresie takiej obserwacji, powiedzcie szczerze, Miłe Panie, czy znajdujecie coś zdrożnego w tem drobniutkim droptaniu charlestonu, w tem najwzajemnym przytulaniu black bottoma, w tych melancholijnych, nacechowanych niemal uroczywą powagą przychyleniach tańca i w tych wszystkich innych foxtrottach blussach i tym podobnych kunsztach tanecznych, pochłaniających całą uwagę tych grzecznych chłopczyków i jeszcze bardziej od nich nieutemperowanych danserek, wykonujących miarowe systematyczne ruchy dobrze zmechanizowanych marionetek?

Pary taneczne, całe pochłonięte rytmiką i kunsztownością przy licznych pas, ujmujące się tylko lekko o tyle o ile wymaga potrzeba tego duetu tańca, trzymają się od siebie na taki dystans, jakiego wymaga zachowanie indywidualnej swobody ruchów koniecznej w nowoczesnych tańcach, ale który zarazem zupełnie musi zadowolić wymogi największych purystów. I jeśli chcecie być szczerze, to musicie przyznać, że o ile chodzi o względy przyzwoitości, to są one tu może więcej respektowane, aniżeli to miało miejsce za tych „dawnych“ przysłówiwo dobrych czasów, kiedy danser w zawrotnym wirze walca czy galopady danserkę unosić niemal musiał w swoich ramionach. A jeśli po tej bezpośredniej obserwacji przypomniecie sobie owe gromy, ciskane jeszcze tak niedawno przeciw nowoczesnym tańcom, to trudno będzie Wam dopatrzeć przyczyn nowego związku. Ażeby go odnaleźć, musicie znowu sięgnąć pamięcią wstecz, tym razem w najbliższą przeszłość — w jakieś cztery, trzy lata poprzednie — a nawet do ubiegłego karnawału. Porównajcie choćby

zeszłoroczny charleston z tegorocznym a przekonacie się, jaka w nowoczesnym tańcu dokonana się ewolucja. Niemal nie można rozpoznać w tem obecnym poprawnym, elastycznym balansowaniu poprzednich komicznych i rażących konwulsyjnych drgawek i kontorsyj. A podobnej modyfikacji uległy także wszystkie inne nowoczesne tańce. Straciły już zupełnie swoją prymitywną jaskrawość i dzikość. Przeszedłszy przez filtr cywilizacji, stały się odpowiednikami dzisiejszej kultury ciała, odpowiednikami tej gębkości ruchów, będącej następstwem ćwiczeń gimnastycznych i dążności do wysmuklenia sylwetki. Są wyrazem teraźniejszości i dowodzą, że życie samo wytwarza sobie odpowiednie formy, samo szlifuje i wygładza ich pierwotne zbyt jeszcze surowe i ostre kanty, niezależnie od zużytych i wylartych kanonów.

J. P.

Skoczny ślad dominuje w dobie obecnej mody.

Lwów, 22. stycznia.

Rozwój karnawału daje nam dopiero wyraźny obraz przeistoczeń, które się dokonały w najnowszej modzie. Pomimo ogromnej różnorodności w rodzaju i linii toalet, jedna tendencja dominuje niezaprzeczenie — a to podniesienie linii stanu do jej naturalnej wysokości. Nazywa się to skróceniem linii stanu, jakkolwiek niestusznie, bo w przeciwieństwie do empire'u bynajmniej nie wychodzi się poza granice nakreślone przez naturę. A raczej poza sukniemi t. zw. stylowemi — i to nie wszystkimi — jeszcze zawsze linja ta jest wydłużona. Nazwa zatem pochodzi tylko z przeprowadzonej analogii z modą lat poprzednich, z biernego nawyku, który sprawia, że mianko waliśmy talję jak najniżej, chcąc odpowiedzieć nowoczesnemu ideałowi smukłości.

Jakkolwiek jednak przesunięcie linii talji odbyło się w umiarkowanych granicach, to jednak zmienia ono bardzo znacznie wrażenie sylwetki kobiecej. Kobiety stają się odrazu wskutek tego większe i tęższe, zwłaszcza, że po krótszej talji dołącza się obfitsza, fałdowana czy marszczona spodniczka dłuższa, niż w czasach poprzednich.

Występuje to szczególnie wyraźnie w tak ulubionych, zwłaszcza na toalety wieczorowe i balowe sukniach stylowych, które zresztą, choć tak nazwane, nie należą do żadnego zdecydowanego stylu, dopuszczając adaptacje fantazyjne z różnych epok, z zachowaniem jedynie swej szerokości zwłaszcza w obwodzie dolnym, którą przypominają wieki ubiegłe, odbiegają

jąc daleko od nowoczesnej linii.

Suknie takie, połączone z przylegającym do ciała staniczkiem są w obec-

MODNE DROBIAZGI.

Jaszczurka Jawańska należy obecnie do najświeższych nowości mody. Z tej prześlicznej naprawde skórki wyrabia przemysł galanteryjny zachwycające torebki, etui na cygara i rozmaite futerały, kasetki, jakoteż liczne inne modne drobiazgi użytkowe.

nym karnawale nadzwyczaj en vogue, ciesząc się przede wszystkim powodzeniem u młodych pań i pań, jakoteż u tych wszystkich, którym smukłość kształtów pozwala na takie „odmłodzenie“ się antyczną formą sukni.

Elegancki płaszcz bramowany lisami, z lasha velours ze skórnie biegnącymi zakładkami i bocznym zapięciem. — Toaleta wizytowa z crepe Lisette koloru złotobrunatnego. Mały kapelusik nowego stylu.

Elegancka toaleta balowa z ponsowego tiulu i crepe de chiny. Bolero i końce szarfy, zahaftowane perełkami.

Natomiast panie o kształtach pełniejszych, te, które oddawna napróżno walczą o smukłą, modną linię, nie są zachwycone tem skróceniem talji. Ponieważ zaś takich pań, jeszcze jednak mimo wszystkich punkt-rollerów i przepisów dietetycznych z obliczaniem na kalorie, jest pokaźna liczba, zatem można wróżyć, że moda skróconej talji nie stanie się jednak powszechną i że panująca obecnie swoboda w doborze formy sukni do swojej indywidualności pozostawi wszystkim paniom dość szerokie pole do odpowiedniego dla każdej wyboru.

Trzeba jednak jeszcze zauważyć, że skrócenie talji nie jest dla tęższych nieco pań zbyt tragiczne, bo równocześnie z niem przyszło przedłużenie sukni, wskutek czego znowu postać wydaje się większa i smuklejsza.

Naturalnie ten awantaz może służyć tylko paniom o średniej tuszy i dość wysokim — te, które wahają się już na granicy bujności kształtów lepiej znoją, zatrzymując dla siebie fasony

Ensemble spacerowy z białego shantungu. Suknię jumperową uzupełnia krótki żakiet w paski brązowe.

wązkie, linię prostą, która jeszcze zawsze zatrzymuje prawo obywatelstwa tak w toaletach wieczorowych, jak jeszcze w znacznie większym stopniu w sukniach i okryciach spacerowych.

I w tym rodzaju toalet panuje wielkie urozmaicenie. Obok bardzo modnych drapowań i spięć bocznych, które nadają toalecie cechę strojności, widzimy także suknie jumperowe z spodniczkami marszczonemi, układaniem w plisy i — co należy do najświeższych nowości, w szerokie kontrasty.

Obfitość wspaniałych, wytwornych materiałów, wечно nowemi pomysłami zasilana fantazja twórców mody, sprawiają, że nowoczesna kobieta jest zawsze pięknie ubrana i realizuje w swej postaci wymogi wyrafinowanej estetyki współczesnej. **Nina.**

Z higieny i pielęgnowania urody.

Niepożądane włosie na górnej wardze i boczdy.

Lwów, 22. stycznia.

Włoski nad górną wargą i tak zwany eufemistycznie nieraz meszek na brodzie i owalu twarzy są częstokroć bardzo wielką przykrością dla dotkniętych tem niepożądanem owłosieniem niewiast. Ten błąd urody dorasta niekiedy wprost do problemu osobistego a niektóre panie nawet niepotrzebnie wybierają w swoim pojęciu ze szpecenie, wynikające z tego powodu tak, że czasami przechodzi to nawet u nich w pewnego rodzaju manję. Czują się nieszcześliwe, upośledzone tracąc pewność siebie i wydaje im się że każdy zwraca na tę wadę uwagę i że okrywa je ona śmiesznością.

Przesadne uczucia upośledzenia przybiera formy chorobliwe i leczenie tego

Elegancki ensemble wizytowy z czarnego crepe satin.

Suknia wizytowa z krepy chińskiej i koronki.

winiła. Bardzo często kobieta, zauważywszy czy to ślady punkciku mniejszego na górnej wardze lub na brodzie, czy rzadkie i nieliczne, a zatem mało widoczne włoski, czempredziej dąży do pozbycia się ich za wszelką cenę.

A trzeba przyznać, że na brak rozmaitych metod, prowadzących do tego celu, nie można się uskarżać.

Niektóre z pań wrywają niepożądane włoski specjalnymi szczypczkami, inne przyszygają je nożyczkami, inne gołą je brzytwą, tamte znowu używają specjalnych kremów, pokostów itp. Jednak wszystkie po pewnym czasie stwierdzają z przykrością, że zle zamiast ustąpić, jeszcze się znacznie pogorszyło.

Najgorszą ze wszystkich metod jest bezwątpienia wrywanie włosów. Wskutek ciągłego drażnienia cybulek włosowych — włosy stają się coraz twardsze i grubsze, a nadto podrażnienie to działa także na otaczający puszek, wskutek czego po krótkim już stosunkowo czasie z kilku niewidocznych włosków wyrastają pokaźne wasy czy zarost.

Ta geneza niepożądanego owłosienia bywa najczęstsza. — Tak i przeróżne środki depilacyjne nie są o wiele lepsze. Przedewszystkiem zawierają one przeważnie składniki żrące, które atakują nie tylko włosy ale i skórę, wskutek czego występują na miejscu leczenia strupy, pryszcze lub co najmniej zaczerwienienia. A najgorszą wadą tych wszystkich środków jest to, że skutkują na krótką, nader metę, bo zaledwie na parę dni, a potem trzeba proceder na nowo stosować.

Z powyższego wynika, że jeśli uwłosienie twarzy nie przybierze naprawdę rozmiarów poważnej wady urody i nie rzuca się w oczy, to lepiej rzeczy zostawić tak jak są, bo nawet lekkie meszek nad wargą, nadaje niektórym kobietom specjalnego, pikantnego wdzięku.

Nie da się zaprzeczyć jednak, że bywają wypadki, które istotnie leczyć trzeba. W ostatnich czasach stosowano w wypadkach bardzo silnego owłosienia Röntgena, w cięższych wypadkach elektrolizę.

Trzeba zauważyć, że röntgenowanie jest metodą trudną i kosztowną i dlatego można je zalecić tylko w najrzadszych wypadkach. Publiczność zresztą nie ma zaufania do tego środka ze względu na obawę oparzeń skóry, jakkolwiek ulepszenie metod w ostatnich czasach zazwyczaj czyni te obawy zbytecznymi. Elektroliza natomiast jakkolwiek nieszkodliwa wystarcza tylko w cięższych wypadkach i jest kuracją długotrwałą. To też w ostatnim czasie za najlepszą uznano epilację za pomocą djatermji.

Wyższość tej metody nad elektrolizą polega przedewszystkiem na tem, że podczas gdy przy tej ostatniej prąd elektryczny nie działał tylko bezpośrednio na włos ale i na jego otoczenie, skutek djatermji jest ściśle lokalny. Jest to metoda znacznie szybsza i pewniejsza, bo gdy za pomocą elektrolizy można było na jednym posiedzeniu, trwającym pół godziny, zniszczyć co najwyżej 15 do 20 włosów, to djatermja usuwa w przeciągu kilku minut 50 do 100 włosów. Również jest ona znacznie mniej bolesna. Co najważniejsze zaś, że wyklucza ona niemal w zupełności tworzenie się blizn, które niejednokrotnie tworzą się po użyciu elektrolizy. Te zatem ważne momenty dają djatermji pierwszeństwo przed wszystkimi innymi metodami przy usuwaniu niepożądanego owłosienia. **Alfa.**

zewnętrznego błędu staje się nieraz więcej potrzebne ze względu na zmianę stanu psychicznego pacjentki, aniżeli ze względu na samo zło, które ten stan wywołało.

Powody takiego porostu włosów u kobiet na miejscach na których występują zazwyczaj tylko u mężczyzn, nie są dostatecznie wyjaśnione. Ponieważ taki porost pojawia się często w związku z pewnymi typowymi zaburzeniami wewnętrznymi istnieje hipoteza, że mają one wspólne źródło w normalnem działaniu pewnych gruczołów. Niezawsze jednak taki związek można stwierdzić, natomiast często przy bliższem badaniu genezy tego owłosienia okazuje się, że dotknięta niemi osoba — sama najwięcej tu za-